

بررسی نقش ادبیات (داستان و شعر) در تثبیت هویت کودکان ایرانی

معصومه نورانی

مدیرمربی پیش دبستانی فضیلت ناحیه یک آموزش و پرورش شهر اهواز

آدرس پست الکترونیکی: norani.n68@gmail.com

چکیده

هدف کلی این تحقیق بررسی نقش ادبیات (داستان و شعر) در تثبیت هویت کودکان ایرانی می باشد. یکی از موضوع های پایه ای، دنیای مدرن مسئله ی هویت است. موجودیت هر انسانی به طرز تلقی او از خود وابسته است؛ علاقه و پیوند فرد به جامعه، فرهنگ و تاریخ خود، نوع نگرش و تلقی او را از خویش رقم می زند. ارزشها، فرهنگ، تاریخ و دین و در مجموع هویت ملی و دینی، وسیله ی همبستگی اجتماعی هستند، و انتقال این ارزشها باعث پیوند فرهنگی می گردد. ادبیات آینه ی تمام نمای فرهنگ یک ملت است که در آن شخصیت فردی، اجتماعی و فرهنگ یک قوم منعکس می شود. روش انجام این پژوهش، مطالعه اسنادی می باشد. نتایج این پژوهش به طور کلی نشان می دهد که ادبیات (قصه و شعر) در شکل گیری و تثبیت هویت ملی کودکان نقش مهمی دارد. هویت ملی و دینی به عنوان یک عنصر مهم در شخصیت بخشی به کودکان می باشد، باید از ظرفیت های داستان ها و شعرها در این امر کمک گرفت. برای پرورش دیدگاه تاریخی، فرهنگی، سیاسی و اجتماعی، می توان از مهارت ها و وسایل مختلفی استفاده نمود که بخشی از این تربیت پذیری از راه القای مستقیم یا غیرمستقیم مانند خواندن داستان اتفاق می افتد. به کمک یک داستان یا شعر خوب به راحتی می تواند ابعاد مختلف هویت را به مخاطب بشناسد و او را در جهت یافتن هویت درست یاری نماید.

کلید واژگان: ادبیات، قصه، شعر، هویت ملی، کودکان

مقدمه

دوران کودکی یکی از موثرترین دوران زندگی انسان هاست که بسیاری از روانشناسان و روان تحلیل گران و بزرگان عرصه تعلیم و تربیت معتقدند که شخصیت آدمی در این دوران شکل می گیرد و علاوه بر مراقبت های جسمانی باید به تربیت اجتماعی، عاطفی، ذهنی و روانی آنها پرداخته شود. دوران کودکی نقش حساس و تعیین کننده در زندگی انسان دارد و توجه به این دوران تا آنجاست که اولاً کودکی را روانشناسان و صاحب نظران تعلیم و تربیت غالباً به عنوان برجسته ترین مرحله در تکوین شخصیت انسان دانسته اند؛ دوم اینکه پژوهشگران، وجود تعارضات اختلالات و نابسامانی های روانی در این سنین را عوامل اساسی در بروز مشکلات در سراسر زندگی فرد می دانند، اکثر کودکان و حتی بزرگسالان از امر و نهی و آموزش به شیوه ی مستقیم و به صورت رسمی بیزارند و بیشتر مطالبی را که به شیوه جذاب و نزدیک به شیوه ی فکر کردن آنان است را دوست دارند. یکی از شیوه های یادگیری و به خاطر